Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου
(Λουκ. ΙΕ΄ 11-32)

(12η Φεβουαρίου 2012)

Ἡ παραβολὴ τοῦ Ἀσώτου ποὺ διαβάσαμε σήμερα, ἀγαπητοί μου χριστιανοί, ἔχει χαρακτηριστεῖ ὡς τὸ Εὐαγγέλιο τῶν Εὐαγγελίων. Καὶ τοῦτο διότι, ἂν ὑποθέσουμε ὅτι χάνονταν τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια, αὐτὴ ἡ περικοπὴ θὰ ἀρκοῦσε νὰ μᾶς φανερώσει τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴ δύναμη τῆς μετανοίας.

Σὲ πολλοὺς ἑρμηνευτὲς ὀνομάζεται «Παραβολὴ τῶν δύο υἱῶν» ἢ «Παραβολὴ τοῦ φιλεύσπλαχνου πατέρα».

Ἐπειδὴ ἡ σημερινὴ περικοπὴ εἶναι πασίγνωστη, θὰ προσπαθήσουμε νὰ στρέψουμε τὴν προσοχή μας σὲ τρία σημεῖα:

1. Στὶς συνέπειες γενικὰ τῆς ἁμαρτίας.

Ὁ νεώτερος γιὸς θέλει νὰ χαρεῖ τὴν ἀπόλυτη ἐλευθερία του. Αἰσθάνεται νὰ τὸν πνίγει ἡ ἐξουσία τοῦ πατέρα καὶ ζητεῖ μὲ πεῖσμα νὰ πάρει ὅ,τι τοῦ ἀνήκει. Δὲν παραβαίνει ἁπλᾶ κάποιο νόμο, ἀλλὰ ἐπαναστατεῖ ἐναντίον τοῦ πατέρα καὶ γίνεται ἀντάρτης.

Ὁ ἄσωτος φεύγει σὲ μακρινὴ χώρα καὶ ἐκεῖ σπαταλᾶ ὅ,τι ἔχει καὶ δὲν ἔχει: ὑποστατικά, χρήματα, πνευματικὰ χαρίσματα. Φθάνει στὸ τραγικὸ κατάντημα νὰ γίνει χοιροβοσκός.

Ἀπὸ ἀγαπητὸς γίνεται δοῦλος. Ἀπὸ πρίγκηπας, ψωμοζήτης. Ἀπὸ χορτασμένος, τώρα πεινασμένος. Αὐτὸς ποὺ πρὶν φοροῦσε πολυτελῆ ἐνδύματα, τώρα εἶναι βρώμικος καὶ κουρελιάρης.

Ἐζήτησε τὸ πολὺ καὶ δὲν ἔχει οὔτε τὸ λίγο. Τώρα νοιώθει ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι μιὰ τραγικὴ αὐτοκαταστροφή.

2. Στὰ ἀγαθὰ τῆς μετανοίας.

Συνεπαρμένος ἀπ’ τὸν «οἶστρο τῆς ἀκολασίας» δὲν εἶχε καταλάβει ποῦ πήγαινε. Φθάνοντας τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τῆς δυστυχίας «ἔρχεται εἰς ἑαυτόν».

Ἀναλογίζεται τί εἶχε καὶ τί ἔχασε. Ἡ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀγαθότητα τοῦ πατέρα τὸν συγκλονίζει συθέμελα.

Παίρνει τὴν ἡρωϊκὴ ἀπόφαση νὰ ἐπιστρέψει στὸ πατρικό του σπίτι. Αὐτὴ ἡ μεταμέλειά του γίνεται ἡρωϊκότερη, διότι τὴν πραγματοποιεῖ χωρὶς ἀναβολή, χωρὶς δισταγμό.

3. Στὴν ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ ἀγαθοῦ πατέρα.

Ἐκεῖνο ποὺ ὥθησε τὸν ἄσωτο νὰ ἐπιστρέψει ἦταν ἡ ἀπέραντη θλίψη γιὰ τὸ κατάντημά του ἀλλὰ καὶ ἡ στοργὴ τοῦ πατέρα του. Δὲν ἄκουσε ὁ ἄσωτος οὔτε μιὰ διαμαρτυρία, ποὺ θὰ ἦταν ἄλλωστε δικαιολογημένη.

Ὁ ἀγαθὸς πατέρας τοῦ ἔδωσε τὴν ἐντύπωση ὅτι δὲν τὸν ἀποκληρώνει. Ὅτι θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν βλέπει ὡς γνήσιο παιδί του. Ἡ ἀγκαλιά του θὰ εἶναι ἀνοιχτὴ νὰ τὸν δεχθεῖ, παρ’ ὅλη τὴν ἀμυαλιὰ καὶ τὴν ἀγνωμοσύνη του.

Εἶναι συγκλονιστικὴ ἡ σκηνὴ τῆς ὑποδοχῆς ποὺ ἐπιφυλάσσει ὁ πατέρας στὸν ἄσωτο γιό. Ἐνῶ ἀπέχει πολὺ ἀπ’ τὸ σπίτι, τρέχει τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τὸν ἀσπάζεται. Δὲν σιχαίνεται τὴν κατάστασή του.

Ἡ συντριβὴ τοῦ ἀσώτου καὶ ἡ πηγαία ἐξομολόγησή του τοῦ ἔχουν δώσει τὴν συγχώρηση.

Ὁ πατέρας τὸν ἀποκαθιστᾶ ὄχι σὰν δοῦλο, ὅπως ὁ ἄσωτος παρακαλεῖ, ἀλλὰ ὡς υἱὸ ἀγαπητό. Τοῦ δίνει τὸ δακτυλίδι τῆς υἱοθεσίας καὶ ἑτοιμάζει πλούσιο καὶ γιορταστικὸ τραπέζι, γιὰ νὰ χαρεῖ τὴν ἐπιστροφή του.

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί!

Ὁ Ρῶσος Θεολόγος π. Ἀλέξανδρος Σμέμαν γράφει ὅτι ὅλες οἱ ἁμαρτίες συνοψίζονται σὲ μιὰ βασικὴ ἁμαρτία: στὴν ἔλλειψη ἀγάπης πρὸς τὸν Θεό, πίστεως σ’ Αὐτὸν καὶ ἀκράδαντης ἐλπίδας στὴν πρόνοιά Του.

Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθεῖ ὅτι δὲν εἶναι ἁμαρτωλός; ἡ ἁγία Γραφὴ λέει ὅτι καὶ μιὰ ἡμέρα νὰ εἶναι ἡ ζωή μας καὶ πάλι ἔχουμε ἁμαρτίες. Καὶ πάλι «ἐὰν ποῦμε ὅτι δὲν ἔχουμε ἁμαρτίες, ἐξαπατᾶμε τὸν ἑαυτό μας καὶ δὲν λέμε τὴν ἀλήθεια».

Ἂς ἀναρωτηθοῦμε: α) Ἔχουμε πίστη στὸ Θεὸ καὶ τὴν πρόνοιά Του; β) Προσευχόμαστε; νηστεύουμε; ἐκκλησιαζόμαστε; ἐξομολογούμεθα; κοινωνοῦμε συχνὰ

καὶ μὲ προετοιμασία; γ) Μήπως τρέχουμε σὲ μάγους σὲ ξόρκια καὶ ἀστρολόγους; δ) Ἀγαπᾶμε τὸν πλησίον μας καὶ ὄχι μόνο τοὺς συγγενεῖς μας; ε) Μήπως ἔχουμε ζήλεια, φθόνο, σκληρότητα, μνησικακία; στ) Πῶς συμπεριφερόμαστε στὴ σύζυγο ἢ στὸ σύζυγο καὶ τὰ παιδιά μας; ζ) Μήπως εἴμαστε εὐγενεῖς καὶ εὐπροσήγοροι στοὺς ξένους καὶ ἀπεναντίας σκληροὶ καὶ ἀνάλγητοι στοὺς οἰκείους μας; η) Στὸ ἐπάγγελμά μας εἴμαστε ἐργατικοὶ καὶ εἰλικρινεῖς ἢ εἴμαστε ἐριστικοί, ἀδιάφοροι καὶ συκοφάντες πρὸς τοὺς συναδέλφους μας;

Ἁμαρτία δὲν εἶναι μόνον ἡ διάπραξη κάποιας κακῆς πράξεως ἀλλὰ καὶ ἡ ἀδιαφορία καὶ ἀμέλεια γιὰ τὴν ἐξάσκηση τῆς ἀρετῆς.

Δὲν ἀρκεῖ τὰ χέρια μας νὰ εἶναι μόνον καθαρὰ ἀπὸ ἀδικίες, ἀλλὰ νὰ εἶναι καὶ γεμᾶτα ἀπὸ ἀγαθοεργίες.

Ἡ αὐτογνωσία εἶναι ἐπώδυνη ἀλλὰ ἀπαραίτητη, προτοῦ πλησιάσουμε τὸν πνευματικό. Ἡ ἀπελπισία εἶναι σκουριὰ τῆς ψυχῆς. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τονίζει: «Ἁμάρτησες; Μετανόησε. Χιλιάδες φορὲς ἁμάρτησες; Χιλιάδες φορὲς μετανόησε».

Ἀγαπητοί μου!

Ρωτήθηκε ὁ ἀββᾶς Μιὼς ἀπὸ κάποιον στρατιωτικὸ ἐὰν δέχεται ὁ Θεὸς τὴ μετάνοια. Κι ἐκεῖνος, ἀφοῦ τὸν κατήχησε μὲ θερμὰ λόγια, τὸν ἐρώτησε: «Πές μου, ἀγαπητέ, ἂν σοῦ σχισθεῖ ἡ χλαμύδα σου τὴν πετᾶς;» Τοῦ ἀπαντᾶ: «Ὄχι, ἀλλὰ τὴ ράβω καὶ τὴ χρησιμοποιῶ ξανά». Τοῦ λέγει τότε ὁ Γέροντας: «Ἂν λοιπὸν σὺ τὸ ροῦχο σου τὸ λυπᾶσαι, ὁ Θεὸς τὸ πλάσμα Του δὲν θὰ τὸ λυπηθεῖ;»

Ἂς θυμόμαστε αὐτὸ ποὺ μᾶς συμβουλεύει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Κἂν δάκρυον στάξῃς, ἰσοδυναμεῖ τῷ λουτρῷ τοῦ Βαπτίσματος». Δηλαδή, «Ἕνα δάκρυ μετανοίας ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ὕδωρ τῆς Βάπτισής μας...».

π. Π.Κ.